

Dubbelblinde, door placebo gecontroleerde onderzoekingen bieden betere waarborgen dat een waargenomen effect het gevolg van het geneesmiddel is. Wij constateerden in 1973 in een dosis-finding-studie (0 - 2,5 - 5,0 - 7,5 mg/dag) dat 2 dd 2,5 mg de meest effectieve dosis was om de lactatie te remmen. Werd de bromocriptine na 7 dagen gestaakt, dan trad in de meeste gevallen „rebound“-lactatie op.

Wij onderschrijven de mening van de auteurs dat de individuele behoefte aan bromocriptinetabletten verschilt. Continueren van de medicatie in een lagere dosering (bijv. 2 dd ½ tablet bromocriptine à 2,5 mg) na goede initiële suppressie van de lactatie, kan onzes inziens zonder problemen worden geprobeerd. De medicatie kan op de 14e dag post partum gestaakt worden met op dat moment maar een zeer geringe kans op rebound-lactatie. Pas toedienen van het medicament bij manifeste verschijnselen van stuwings of lactatie beschouwen wij echter als het spannen van het paard achter de wagen!

Literatuur: AVOORT, J.H.J.M. VAN DER en J.H.J.M. MEUWISSEN (1982) *Ned. T. Geneesk.* 126, 515, – ROLLAND, R. en L. SCHELLEKENS (1973) *J. Obstet. Gynaec. Cwllth* 80, 945.

Nijmegen,
Heerlen, april 1982

R. ROLLAND
L.A. SCHELLEKENS

Het doet ons deugd te vernemen, dat beide auteurs het met ons eens zijn, dat – waar mogelijk – dosisverlaging dient te worden toegepast. Dat de symptomen borststuwings en tepeluitvloed onmiddellijk door bromocriptine worden onderdrukt, hebben wij niet willen suggereren. Het leek ons niet mogelijk op een andere wijze een minimaliseringsonderzoek uit te voeren dan door de kraamvrouwen bij het bemerken van deze symptomen medicatie te laten gebruiken.

Dat niet voor een dubbelblinde opzet werd gekozen vindt zijn oorzaak in het feit, dat o.i. de lactatieremmende werking van bromocriptine vaststaat (dit was immers niet het doel van ons onderzoek, maar juist een voorwaarde tot het mogelijk maken ervan).

BERICHTEN

Buitenland

EGYPTE

Vaccinatie met een oraal vaccin van levende, verzwakte tyfusbacteriën. – Immunistoffen in de darmwand (IgA) bepalen mede de afweer tegen darminfecties. Het IgA passeert gemakkelijk het darmslijmvlies door zijn bijzondere chemische structuur. Men heeft vastgesteld dat de immuniteit tegen cholera correleerde met het gehalte aan cholera-antistoffen van de faeces. De antistoffen worden waarschijnlijk in het slijmvlies zelf gemaakt na het binnendringen van het antigeen. Na veel vergeefse pogingen is het gelukt langs orale weg met een vaccin immuniteit tegen tyfus op te wekken. Het hiertoe door het Zwitserse serum- en vaccin-instituut ontwikkelde vaccin bestaat uit levende, verzwakte tyfusbacteriën van de stam Ty 21a. WAHDAN e.a. berichten over de resultaten van een vergelijkend onderzoek naar de werkzaamheid van het vaccin bij de toepassing bij kinderen in Egypte, waar tyfus endemisch is (*J. infect. Dis.* (1982) 145, 292). Zij gaven aan 16.486 kinderen van 6-7 jaar 3 doses vaccin, elk $1-8 \times 10^9$ bacteriën bevattend, met

De criteria voor effectiviteit van de therapie konden uiteraard slechts in de prospectieve groep worden geregistreerd. Dit is ook gebeurd, en wel op dezelfde semi-kwantitatieve wijze als door Rolland en Schellekens in hun onderzoek. De verkregen gegevens werden niet in het artikel vermeld omdat zulks ons meer passend leek in een onderzoek naar effectiviteit dan in een onderzoek naar mogelijkheden tot dosisverlaging.

Hardenberg,
Eindhoven, april 1982

J.H.J.M. VAN DER AVOORT
J.H.J.M. MEUWISSEN

De energiehouding van de hersenen

In het artikel van FERNANDES (1982) staat dat de energiehouding van de hersenen tot 110 g glucose per dag kan verbruiken. Dat zou, bij volledige verbranding, zijn 550 cal voor ongeveer een kg weefsel. De vraag rijst dan waarvoor die grote hoeveelheid stofwisselingsenergie wordt gebruikt. De hersenen verrichten geen uitwendige (spier-)arbeid; ze scheiden slechts kleine hoeveelheden secretieproducten in de liquor af. Wel schijnt hersenweefsel de meest intensieve *eiwit-synthese* te vertonen van alle weefsels.

Is daarover inmiddels meer bekend: welke eiwitten, wanneer en waartoe?

Literatuur: FERNANDES, J. (1982) *Ned. T. Geneesk.* 126, 288.

Utrecht, februari 1982

P.H. DAMSTÉ

Het hoge energieverbruik van de hersenen wordt slechts in geringe mate besteed aan de synthese van vet en eiwit, maar vooral aan „elektrische“ arbeid!

Literatuur: MCILWAIN, H. en H.S. BACHELARD (1971) *Biochemistry of the central nervous system.* Churchill Livingstone, Edinburgh.

Groningen, april 1982

J. FERNANDES

een tussentijd van 2 dagen. Om de bacteriën tegen het maagzuur te beschermen kregen de kinderen van te voren tabletten met bicarbonas natricus. Een controlegroep van 15.902 kinderen kreeg een placebo en de 25.628 overige kinderen van de leeftijdsgroep kregen niets. Na een observatietijd van 3 jaar bleek de incidentie van tyfus in de 3 groepen respectievelijk 0,2, 5 en 5 gevallen per 10.000 kinderen per jaar te zijn. (Het aantal patiënten in de 3 groepen bedroeg 1, 22 en 38.) Behalve patiënten bij wie tyfusbacteriën uit het bloed werden gekweekt, kwam ook een aantal patiënten met vermoedelijk tyfus voor. De diagnose werd hier gesteld op het klinische beeld en samen met het voorkomen van tyfusbacteriën in de faeces en (of) stijging van het gehalte aan antistoffen in het bloed. Telt men deze laatste gevallen (3, 38 en 51 patiënten) bij de reeds genoemde op, dan krijgt men een incidentie per 10.000 kinderen per jaar van respectievelijk 0,8, 12,6 en 11,6. Men vond géén verschil in de incidenties in de drie opvolgende jaren dat zou kunnen duiden op een afnemende werkzaamheid. De graad van bescherming werd berekend op 95%. De vaccinatie veroorzaakte geen bijverschijnselen. De reacties